

Diagnosi d'inclusió i exclusió social del Pla Local
d'Acció Comunitària Inclusiva de Canovelles

Resum executiu

Direcció i finançament

Servei de Convivència, Diversitat, Infància i Persones Grans
Àrea de Sostenibilitat Social, Cicle de Vida i Comunitat

Encàrrec

Ajuntament de Canovelles

Número expedient PMT

2023/0002385

Coordinació

Pau Guallar Guerra

Realització (treball de camp, material gràfic i fotogràfic, anàlisi i redacció):

D-CAS (Col·lectiu d'Analistes Socials)

Índex

- ▶ **Introducció: Diagnosi d'inclusió i exclusió en el marc del Pla local d'acció comunitària inclusiva (PLACI)**
- ▶ **A. Inclusió material**
- ▶ **B. Inclusió relacional**
- ▶ **C. Inclusió ciutadana**
- ▶ **Governança: aspectes transversals**
- ▶ **Propostes d'acció**

1. Introducció: Diagnosi d'inclusió i exclusió en el marc del Pla local d'acció comunitària inclusiva (PLACI)

Què són els PLACI?

1

Els PLACI són planificacions destinades a reforçar l'acció comunitària de les polítiques públiques locals.

L'acció comunitària que reforcen els PLACI és aquella que genera inclusió social, redueix les desigualtats i la discriminació social.

2

Un PLACI se centra en l'acció comunitària perquè concep la comunitat com una font natural de recursos i oportunitats i reconeix que els drets individuals no poden fer-se efectius sense el desenvolupament d'unes relacions comunitàries, on la persona esdevé ciutadà actiu.

3

L'impuls d'un PLACI per part dels ajuntaments és actualment especialment necessària perquè es constata que s'estan debilitant els vincles i lideratges comunitaris de base municipal: vincles veïnals, associatius i de barri, entre d'altres.

4

L'objectiu d'un PLACI és

- Desenvolupar una política social no assistencialista, basada en la promoció de la implicació comunitària dels ciutadans, com a principal factor de protecció contra l'exclusió social.

Per definir una PLACI fonamentat en les necessitats i oportunitats de la realitat comunitària de Canovelles, s'ha realitzat una **diagnosi** dirigida a:

- 🔍 Identificar les potencialitats i debilitats del teixit comunitari de Canovelles.
- 🔍 Mapejar els recursos i actors de desenvolupament comunitari existents al municipi.
- 🔍 Recollir propostes per reforçar el teixit comunitari i la inclusió en els propers anys.

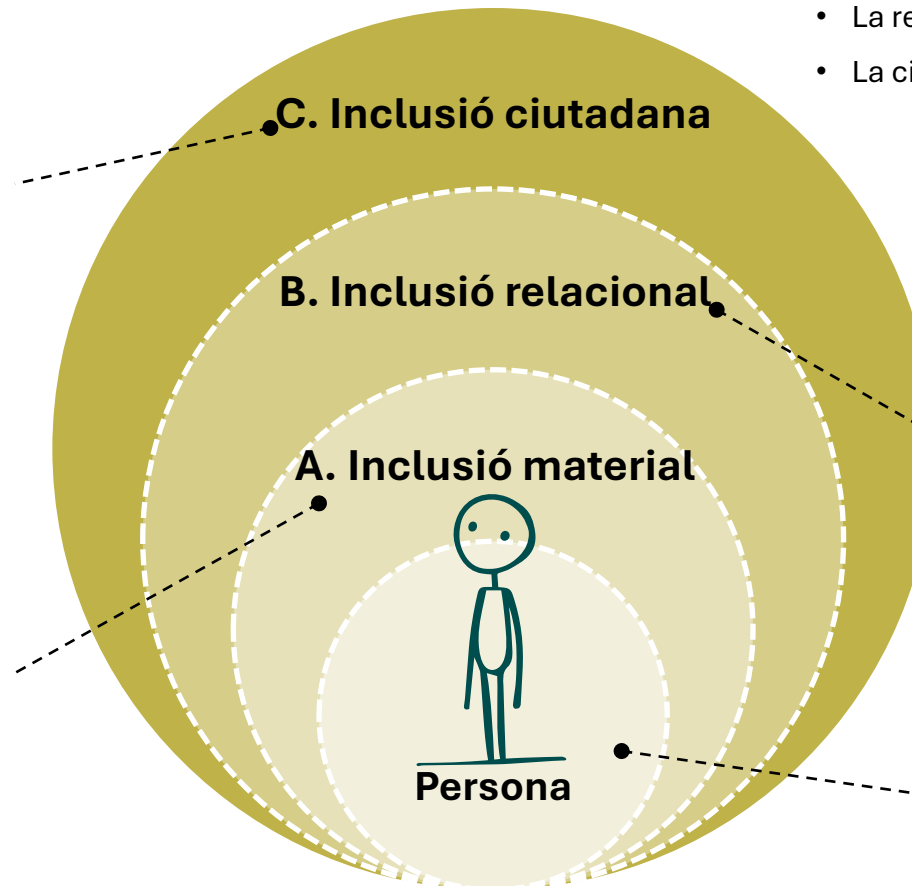
Què és la inclusió social?

Dimensió ciutadania

Es refereix a la dimensió política de l'individu i fa referència a l'exercici de la participació a través de l'ús dels espais públics, la participació en activitats públiques i la vinculació a associacions.

Dimensió material

Es refereix a la possibilitat de realitzar activitats bàsiques de treball i de consum en el mercat, de manera que es pugui accedir a viure una vida digna i cobrir les necessitats bàsiques (alimentació, habitatge, etc.).

La inclusió social fa referència a la participació plena i igualitària de qualsevol persona en la societat.

La inclusió social té tres grans dimensions:

- La material
- La relacional
- La ciutadana

Dimensió relacional

Es refereix a la participació de les persones en xarxes socials de reciprocitat (familiars, veïnals, d'amistat...) i a la seva capacitat de generar comunitats que permetin tant gaudir com oferir les cures necessàries per a viure una vida digna.

Persona

Qualsevol persona resident al municipi, independent de la seva diversitat i circumstàncies individuals.

Elaborar la **diagnosi del PLACI** (Pla Local d'Acció Comunitària Inclusiva) destinat a:

- Potenciar els vincles comunitaris que actuen com a factor de protecció social i inclusió de la població.

Objectius

Metodologia

1. Model d'anàlisi

Definició de conceptes clau i selecció d'indicadors a recollir en la diagnosi, per mesurar i avaluar el teixit comunitari i el capital social de la població a Canovelles.

2. Observació etnogràfica

Mapeig i ruta pels espais públics i equipaments de Canovelles generadors de relacions i dinàmiques comunitàries.

3. Enquesta a la població

Enquesta a una mostra de 200 persones per copsar el capital social de la població de Canovelles i la seva situació d'inclusió – exclusió social.

4. Consulta al personal tècnic

Entrevista en profunditat al personal tècnic de l'Ajuntament sobre la dimensió comunitària de les seves línies d'acció política. S'ha entrevistat a 28 tècnics.

5. Recull d'activitats comunitàries

Recull d'informació de l'activitat comunitària generada pels equipaments i les entitats i avaluació de la mateixa amb els seus gestors. S'ha fet una enquesta a les entitats, que han respost 22 associacions (48% del total).

6. Recull d'activitats comunitàries

Debat de punts forts i febles en dos focus groups amb personal tècnic i associatiu, per arribar a unes conclusions diagnòstiques compartides i propostes de partida per al PLACI

PRODUCTE FINAL

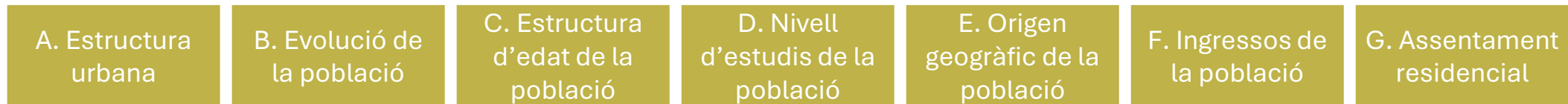
Informe final d'anàlisi i diagnosi, amb la caracterització i avaluació de la inclusió social i el teixit comunitari a Canovelles.

A. Inclusió material

Els indicadors de context sociodemogràfic i urbà permeten aproximar-nos a les condicions i desigualtats materials de vida de la població de Canovelles. Les condicions materials de vida són coordenades bàsiques que condicionen en gran mesura les dinàmiques d'inclusió i exclusió de la població a nivell relacional i participatiu.

Indicadors d'inclusió material

Inclusió material

A. Estructura urbana

B. Evolució de la població

C. Estructura d'edat de la població

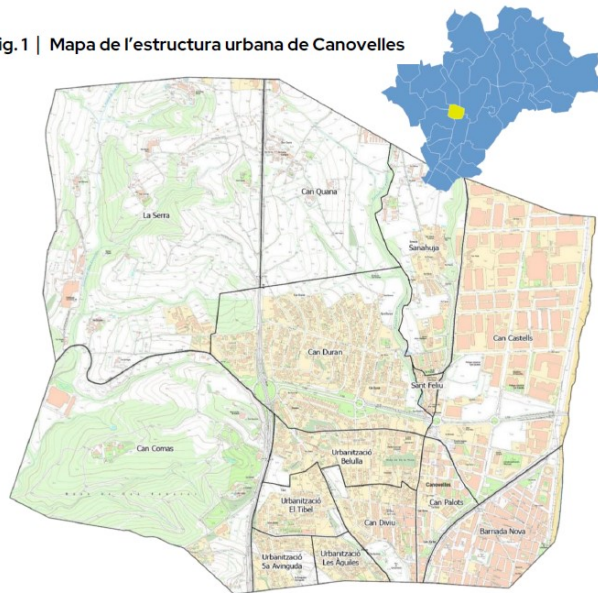
D. Nivell d'estudis de la població

E. Origen geogràfic de la població

F. Ingressos de la població

G. Assentament residencial

Fig. 1 | Mapa de l'estructura urbana de Canovelles

Canovelles es divideix en la Barriada Nova, delimitada per la via ferroviària i la resta de nuclis, que es troben per sobre de la via i tenen menys densitat poblacional. La via del tren representa una separació física, social i simbòlica molt rellevant a Canovelles.

La dimensió mitjana de l'habitatge per habitant és de 17,4 m²/habitant, però a la zona sud de la Barriada Nova, aquesta xifra es redueix fins als 9,5 m²/habitant.

El 57 % dels habitatges de Canovelles són anteriors a l'any 1981 i, per tant, construïts abans que entrés en vigor la Norma Bàsica de l'Edificació (NBE).

En correlació amb la concentració d'habitatge en pitjor estat a la Barriada Nova, hi ha una clara segregació de la població vulnerable en aquest barri.

Hi ha un deteriorament greu d'alguns edificis d'habitatges a la Barriada Nova, agreujat per la rotació i precarietat dels veïns que es concentren en aquestes comunitats

Es troba a faltar un servei que acompanyi les comunitats de veïns de manera proactiva per aconseguir un millor manteniment dels edificis.

Inclusió material

A. Estructura urbana

B. Evolució de la població

C. Estructura d'edat de la població

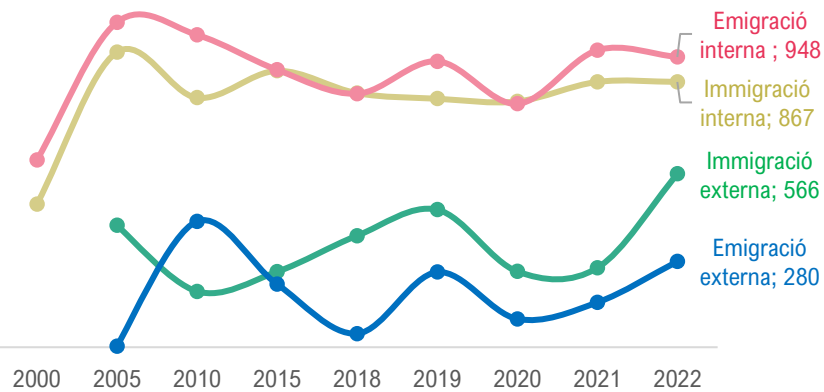
D. Nivell d'estudis de la població

E. Origen geogràfic de la població

F. Ingressos de la població

G. Assentament residencial

Evolució del creixement migratori. Canovelles

A 2013, la població total de Canovelles és de 17.025 habitants. Des de 2017 s'observa una represa del creixement poblacional, amb un augment net d'unes 200 persones per any.

El creixement demogràfic actual es deu sobretot al saldo positiu de migracions estrangeres. L'entrada i sortida de població nacional tendeix a saldos negatius.

Des de l'any 2021, hi ha més defuncions que naixements a Canovelles, originant un saldo natural negatiu. Aquest fet accentua l'envelliment i pèrdua de la població assentada al municipi.

Inclusió material

A. Estructura urbana

B. Evolució de la població

C. Estructura d'edat de la població

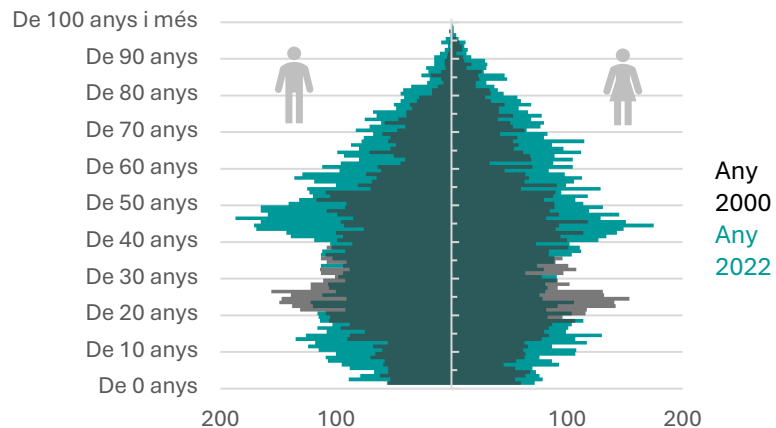
D. Nivell d'estudis de la població

E. Origen geogràfic de la població

F. Ingressos de la població

G. Assentament residencial

Evolució de l'estructura d'edats i sexes a Canovelles

Entre l'any 2000 i 2022, la població infantil i adolescent de Canovelles s'ha duplicat. Aquest fet comporta més ús dels espais públics i més demanda d'activitats i ajuts per a la infància.

La població menor de 14 anys es concentra en la zona de la Barriada Nova, que és on menys espai de zones de joc hi ha disponibles i on els habitatges són més petits.

La població nascuda a l'estranger es concentra en les edats entre els 20 i 45 anys, sent un grup amb més potencial de natalitat. La població infantil és majoritàriament de nacionalitat espanyola, si bé l'origen dels pares és en la meitat de casos estranger.

En paral·lel, ha augmentat la població autòctona major de 45 anys i en la tercera edat, les quals requereixen més atenció sanitària i ajuts a la dependència. Aquesta població es concentra en els nuclis amb més dispersió urbana i habitatges més grans.

En suma, hi ha un gran desencaix entre les necessitats demogràfiques de la població actual de Canovelles i la realitat urbana i d'habitatge del municipi.

Inclusió material

A. Estructura urbana

B. Evolució de la població

C. Estructura d'edat de la població

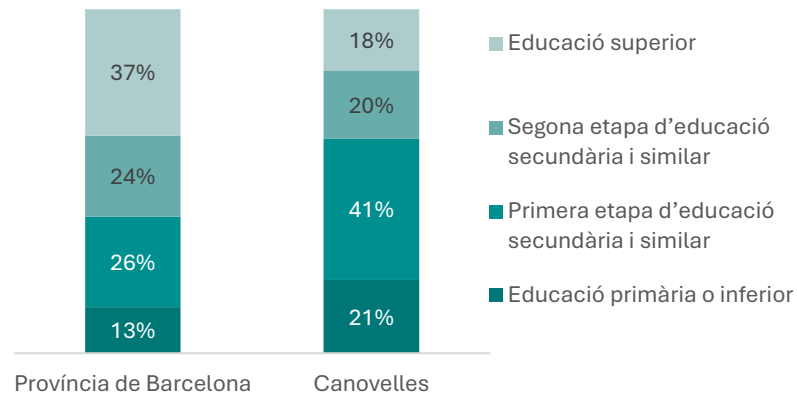
D. Nivell d'estudis de la població

E. Origen geogràfic de la població

F. Ingressos de la població

G. Assentament residencial

Nivell de formació assolit per la població de 15 i més anys. Any 2022

Hi ha una sobrerepresentació de persones sense educació postobligatòria – és a dir, només amb estudis obligatoris o inferiors – en la població de Canovelles.

El nivell d'instrucció insuficient comporta una baixa qualificació per al treball i per tant més risc de precarietat a nivell d'ingressos

A més, és una desavantatge a molts altres nivells: dificulta l'aprenentatge de la llengua, l'accés i comprensió de la informació, la participació social, etc.

La formació al llarg de la vida i la compensació de desigualtats educatives requereixen un treball constant a Canovelles

Inclusió material

A. Estructura urbana

B. Evolució de la població

C. Estructura d'edat de la població

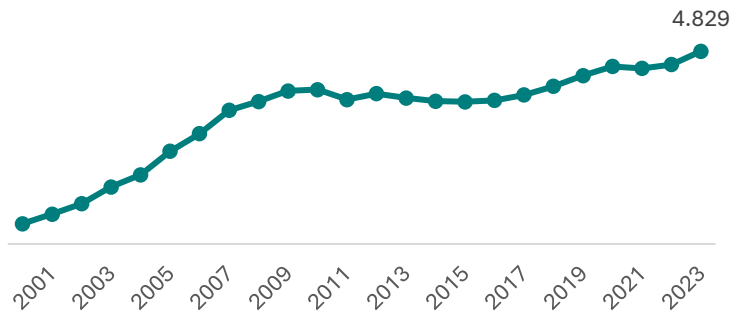
D. Nivell d'estudis de la població

E. Origen geogràfic de la població

F. Ingressos de la població

G. Assentament residencial

Evolució de la població nascuda a l'estranger Canovelles

L'any 2023 hi ha 4.829 persones nascudes a l'estranger empadronades a Canovelles, representant un 28,4% de la població total, per sobre del percentatge del conjunt de la província (21%).

Una característica de la població estrangera de Canovelles és la seva concentració a la Barriada Nova, per l'oferta d'habitatge més assequible, de lloguer, la major proximitat als serveis i als propis paisans. A la Barriada Nova, la població estrangera representa gairebé el 50% de la població.

La població estrangera prové majorment del Marroc. Aquesta composició d'origens implica reptes a nivell de comunicació i comprensió tant oral com escrita.

Els nivells de natalitat a Canovelles s'estan mantenint sobre tot per l'aportació de la població d'origen estranger. Des de l'any 2020, els naixements de mare de nacionalitat estrangera han igualtat el nombre de naixements de mare espanyola.

Inclusió material

A. Estructura urbana

B. Evolució de la població

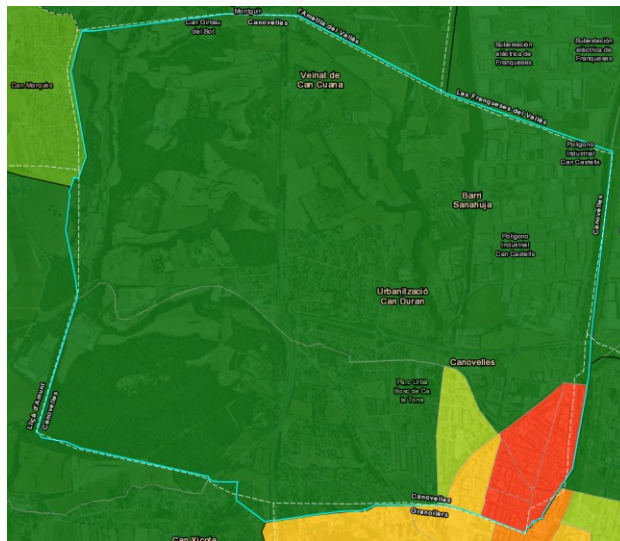
C. Estructura d'edat de la població

D. Nivell d'estudis de la població

E. Origen geogràfic de la població

F. Ingressos de la població

G. Assentament residencial

Les famílies de Canovelles tenen un nivell de renda clarament inferior al de la província de Barcelona. Aproximadament un quart de la població de Canovelles té uns ingressos i unes condicions d'habitatge precàries.

Les rendes més baixes es concentren a la Barriada Nova. En aquesta zona, una de cada cinc famílies disposa de menys de 7.500€ d'ingressos anuals.

Inclusió material

A. Estructura urbana

B. Evolució de la població

C. Estructura d'edat de la població

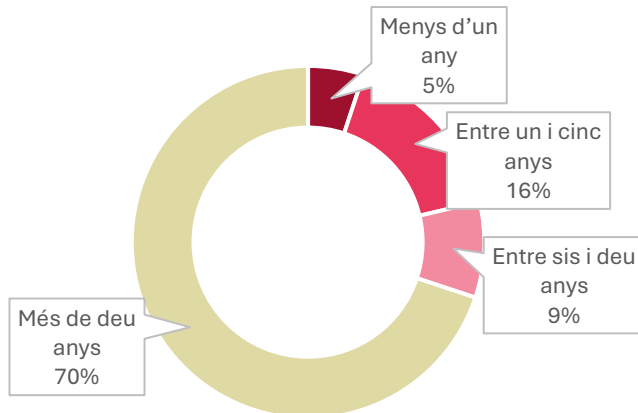
D. Nivell d'estudis de la població

E. Origen geogràfic de la població

F. Ingressos de la població

G. Assentament residencial

Quant temps fa que viu a Canovelles?

Un 70% de la població de Canovelles fa més de deu anys que hi viu, mentre que un 30% aproximadament, hi viu fa menys de 10 anys.

La població amb menys temps de residència a Canovelles es correspon amb persones d'origen estranger, que viuen de lloguer i d'entre 30-45 anys.

Els Serveis Socials Bàsics alerten d'un nombre elevat de pisos ocupats il·legalment, desnonaments, pisos en situació d'amuntegament, infrahabitatges, lloguer d'habitacions i sensellarisme.

Canovelles és un municipi amb molta rotació poblacional i això suposa una erosió constant de la inclusió social i el desenvolupament comunitari.

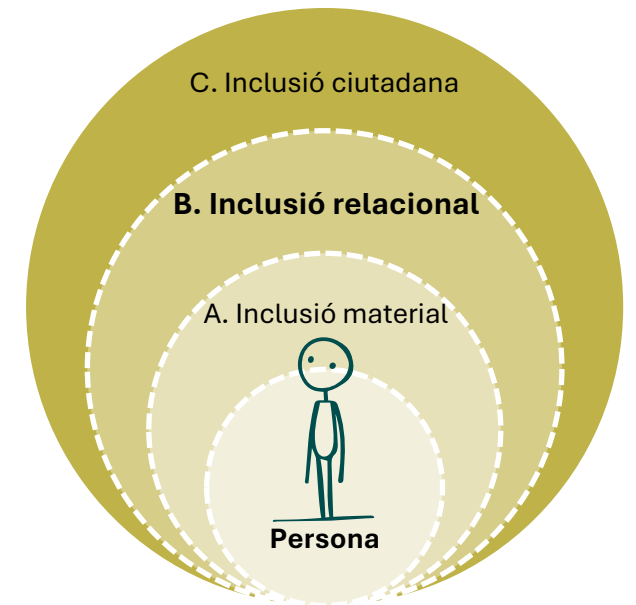

Qualsevol objectiu d'inclusió a Canovelles requereix abordar la precarietat i inestabilitat en l'habitatge.

Són també molt necessàries les polítiques d'acollida, ja que la rotació poblacional implica un flux constant de població nouvinguda en situació de precarietat.

B. Inclusió relacional

Les xarxes de relació familiar, veïnal, d'amistat, comercials i laborals són el cercle més proper i quotidià d'inclusió de les persones. Les persones troben en aquests cercles de relació recursos fonamentals: materials, emocionals, informatius, de lleure, etc.

Indicadors d'inclusió relacional

Xarxa familiar	Xarxa veïnal	Xarxa d'amistats	Relacions comercials comercial	Inclusió laboral
<ul style="list-style-type: none">• Disponibilitat de familiars a Canovelles• Suport familiar a Canovelles	<ul style="list-style-type: none">• Nombre de veïns de qui se sap el nom• Freqüència de conversa amb els veïns• Grau de confiança en els veïns• Participació en reunions veïnals	<ul style="list-style-type: none">• Nombre d'amistats a Canovelles	<ul style="list-style-type: none">• Disponibilitat d'espais comercials• Ús i diversitat social en els espais comercials• Implicació comunitària dels comerços• Conflictes comercials	<ul style="list-style-type: none">• Lloc de feina de la població ocupada• Atur registrat• Població amb prestacions no contributives.

Inclusió relacional

Xarxa familiar

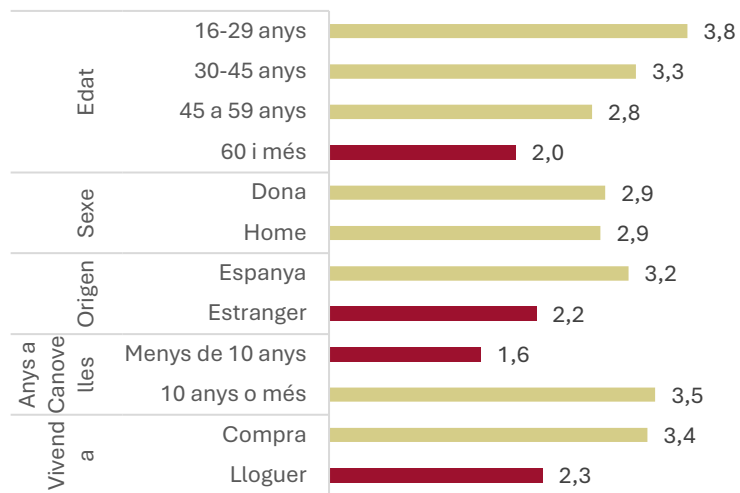
Xarxa veïnal

Xarxa d'amistats

Relacions comercials
comercial

Inclusió laboral

Promig de parents residents a Canovelles

Les persones amb més promig de familiars a Canovelles són les més joves, juntament amb aquelles que fa més de 10 anys que resideixen a Canovelles i que viuen en un habitatge de compra.

Les persones amb menys familiars són aquelles que han arribat a Canovelles fa menys de deu anys, les que viuen de lloguer i les estrangeres, juntament amb les persones de més de 60 anys.

La gran majoria de persones que té familiars a Canovelles afirma que podria comptar amb el suport d'aquests familiars en cas necessari (77%).

Un 23% de la població adulta afirma no tenir suport familiar a la ciutat: bé per no tenir familiars a Canovelles o bé perquè els que tenen no estan en condicions de prestar cap ajut o no hi ha relació.

Els col·lectius de població amb menys suport familiar són els que més proliferen a Canovelles: per una banda, persones novingudes, que viuen de lloguer i estrangeres. Per una altra, persones d'edat avançada.

Inclusió relacional

Xarxa familiar

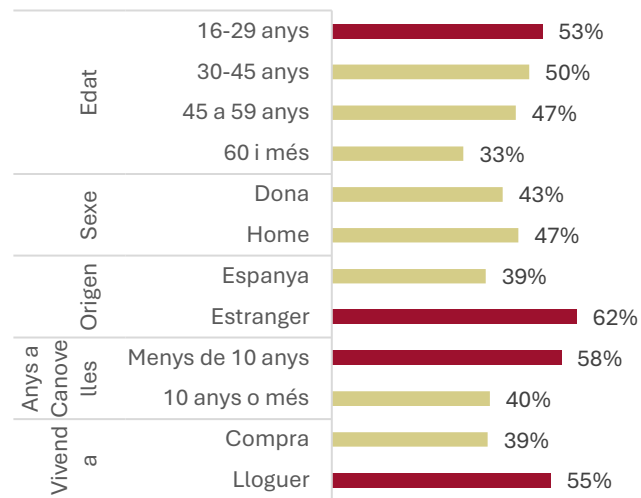
Xarxa veïnal

Xarxa d'amistats

Relacions comercials
comercial

Inclusió laboral

% Té poca confiança en els seus veïns

Aproximadament un 54% de la població afirma conversar amb poca freqüència amb els seus veïns (mai o menys d'un cop al mes). La resta conversen amb més freqüència (varis cops al mes o a la setmana).

El perfil de les persones amb menys relació veïnal correspon amb amb menys de 10 anys de residència a Canovelles, d'origen estranger i que viuen de lloguer.

Un 55% de la població major de 16 anys confia entre bastant i molt en els seus veïns d'escala, reflectint que sent aquest espai com una comunitat. En canvi, un 45% manifesta que sent més aviat poca confiança (regular, poc o gens), interpretant-se que no sent aquest espai com una comunitat o com un espai d'inclusió.

El poc temps de residència, el lloguer i l'estrangeria són factors situacionals agregats que dificulten que s'hagi desenvolupat un arrelament veïnal. La població de 16 a 29 anys, manifesta també poca confiança envers a la comunitat de veïns.

Entre les persones majors de 60 anys, la situació majoritària és la d'haver desenvolupat relacions de confiança amb els veïns.

Inclusió relacional

Xarxa familiar

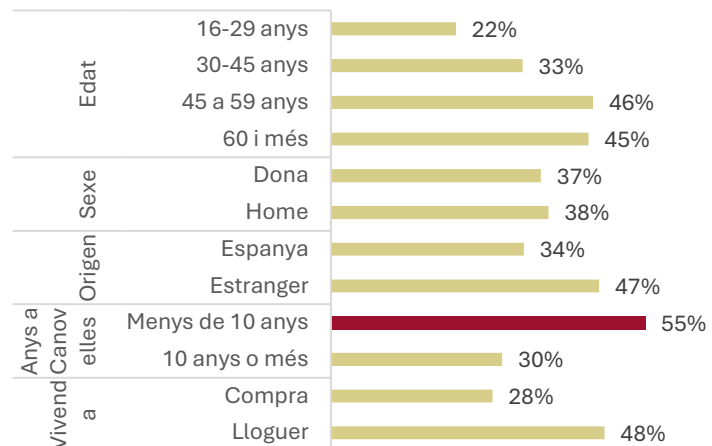
Xarxa veïnal

Xarxa d'amistats

Relacions comercials
comercial

Inclusió laboral

% Té menys de tres amistats a Canovelles per quedar per parlar i sortir

Un 63% de les persones adultes de Canovelles afirmen tenir diversos amics (tres o més) a Canovelles amb qui quedar per parlar o sortir. Un 20% addicional afirma tenir només un o dos amics a la ciutat. Un 17% no hi té cap amiatat.

Els col·lectius amb menys amics al municipi són fonamentalment els mateixos que tenen menys xarxa familiar i veïnal: persones adultes vingudes a la ciutat en la última dècada, sovint d'origen estranger i residents en règim de lloguer.

Els qui tenen més xarxa d'amistats i més la utilitzen per quedar i sortir són els joves menors de 30 anys.

Inclusió relacional

Xarxa familiar

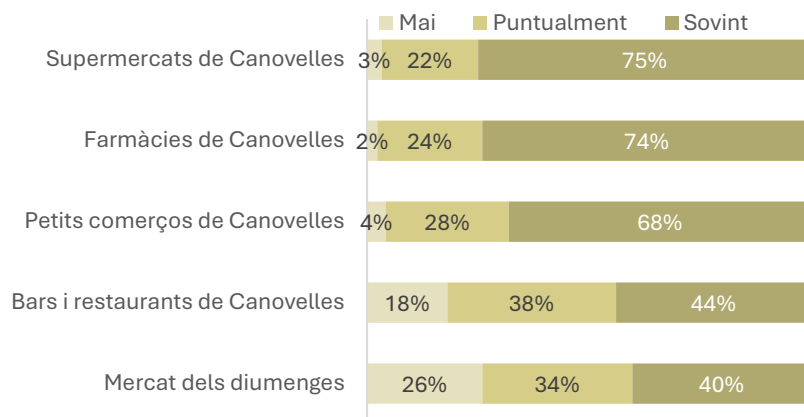
Xarxa veïnal

Xarxa d'amistats

Relacions comercials
comercial

Inclusió laboral

Acostuma a comprar en els següents comerços?

Hi ha un reconeixement unànime a la funció de dinamització social que fa el comerç a Canovelles.

Els espais comercials més utilitzats són els supermercats i les farmàcies del municipi, seguits pels petits comerços i els bars i restaurants.

Les diferents regidories de l'Ajuntament tenen poca relació creada amb el teixit comercial. No hi ha hàbit d'interlocució amb aquestes establiments.

Alguns comerços, aglutinats en l'associació Comerç Actiu, tenen una forta implicació comunitària organitzant events municipals.

Un nombre creixent de comerços està regentat per persones d'origen estranger. La seva vinculació associativa i a activitats municipals és, per ara, baixa.

El funcionament del mercat dels diumenges està actualment afectat per la proliferació del top manta i de segona ma. La situació provoca conflicte amb els veïns i la resta de paradistes i per ara no hi ha una estratègia definida per abordar el fenomen.

Inclusió relacional

Xarxa familiar

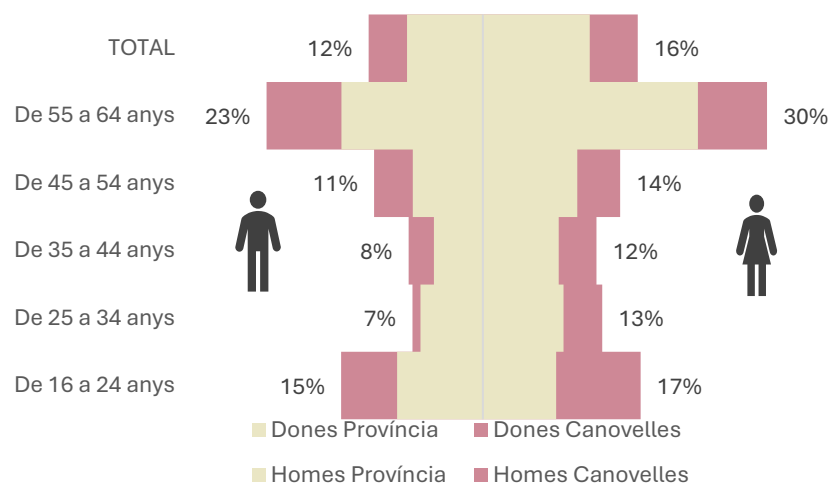
Xarxa veïnal

Xarxa d'amistats

Relacions comercials
comercial

Inclusió laboral

Comparació taxa d'atur registral a abril de 2024

La major part de la població ocupada de Canovelles no treballa a Canovelles sinó a altres municipis. Només un 21% viu i treballa a Canovelles.

A l'abril de 2024, la taxa d'atur registrat a Canovelles és del 14,1%, quasi cinc punts percentuals per sobre de la província de Barcelona (9,56%).

A Canovelles hi ha població en situació crònica d'atur que no s'adhereix als serveis d'inserció, formació i orientació laborals.

Hi ha també un nombre elevat de persones sense permís de treball, que no poden accedir al treball ni a formacions ocupacionals.

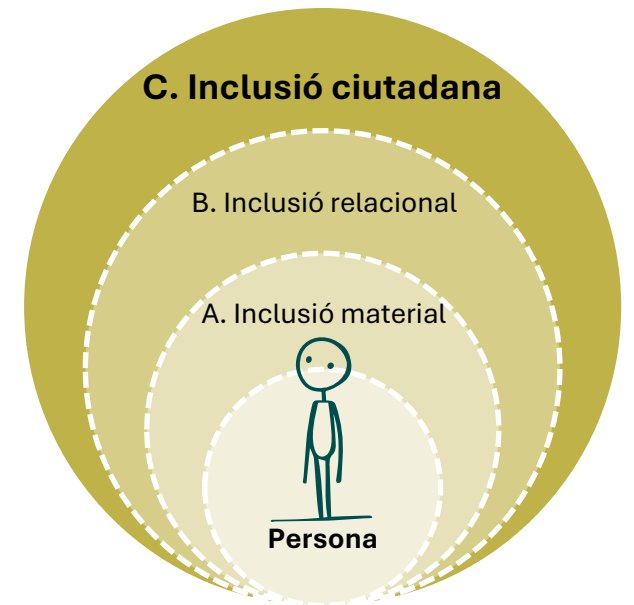
Hi ha una infradotació de personal de Serveis Socials per donar resposta a la pressió assistencial i, sobretot, per fer un l'acompanyament de les persones.

La Fundació Intermèdia executa a Canovelles el Programa MAIS, de mesures actives d'inserció social per a persones destinatàries en risc o situació d'exclusió social. Es tracta d'un projecte molt valorat però subjecte a subvencions anuals.

C. Inclusió ciutadana

La inclusió ciutadana engloba diferents aspectes de la vida pública de les persones, com l'ús que fan dels espais i equipaments públics i la seva participació en activitats associatives i grupals.

Indicadors d'inclusió ciutadana

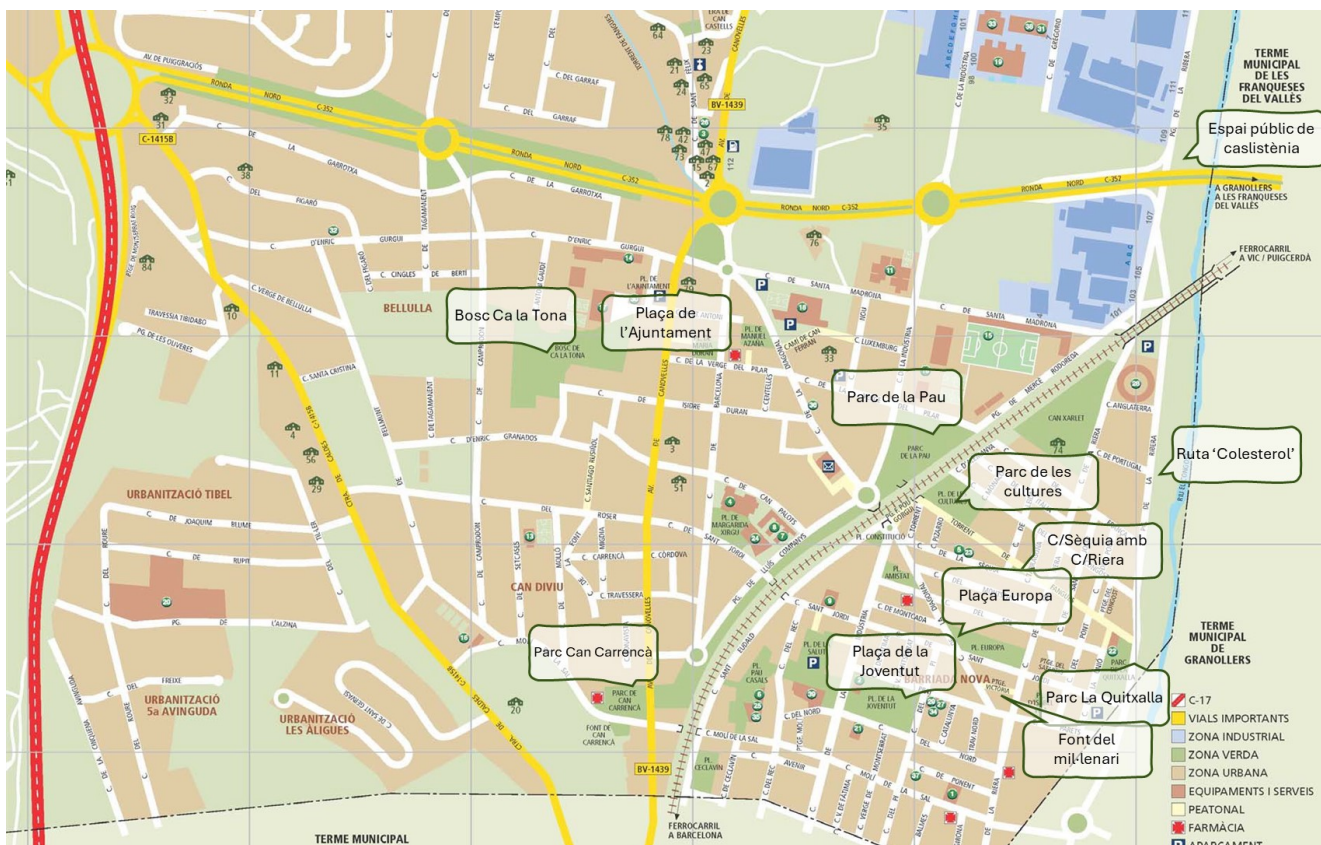
Espais públics de relació	Equipaments comunitaris	Participació associativa
<ul style="list-style-type: none">• Densitat urbana• Ús i diversitat social en els espais públics• Conciliació d'usos als espais públics• Civisme i cura de l'espai públic• Segregació social i urbana• Ocupació de l'espai públic per part dels vehicles	<ul style="list-style-type: none">• Acció inclusiva i comunitària dels equipaments• Ús i diversitat social en els equipaments• Civisme i convivència en els equipaments	<ul style="list-style-type: none">• Pràctica d'activitats col·lectives per part de la població• Teixit associatiu• Associacionisme de la població• Membres de les associacions• Pràctiques d'inclusió de les entitats• Col·laboració entre associacions• Col·laboració de les associacions amb l'Ajuntament

Inclusió ciutadana

Espais públics de relació

Equipaments comunitaris

Participació associativa

Mapa 1. Principals parcs, places i zones verdes de Canovelles

Inclusió ciutadana

Espais públics de relació

Densitat urbana

- La Barriada Nova té un urbanisme compacte que facilita la proximitat i la socialització.
- En contrapartida, té una densitat poblacional molt elevada i una provisió d'espais oberts insuficient.
- Per revertir aquest dèficit, és necessari un POUM que orienti cap a un major esponjament de la zona.

Civisme i cura de l'espai públic

- Hi ha una forta queixa per l'incivisme i brutícia als espais públics: són molt freqüents els mobles al carrer, grafitis a les parets, papers al terra...
- Part del personal tècnic opina que abans hi havia una actuació més ràpida de neteja d'aquests actes incívics.

Equipaments comunitaris

Ús i diversitat social als espais públics

- La gran majoria de la població de Canovelles utilitza els parcs, places i rutes per caminar de Canovelles.
- L'ús de les places i parcs de Canovelles és elevat en tots els perfils socials, especialment famílies, joves i persones que viuen de lloguer.
- Els espais públics de Canovelles fan una funció socialitzadora i també igualadora.

Segregació social i urbana

- La zona del C/Sèquia i voltants és percebuda com un focus d'inseguretat per la concentració de pisos ocupats, activitats de narcotràfic, degradació dels edificis i concentració de grups de població que exerceixen un control sobre el territori.
- Aquesta zona és percebuda com a insegura, bruta i estigmatitzant del conjunt de Canovelles.

Participació associativa

Conciliació d'usos als espais públics

- L'ús intens de les places és focus de queixes, prejudicis socials i segregació, especialment quan es tracta d'espais petits o poc centrals.
- No s'ha assolit una coherència, per ara, entre l'objectiu del dret a l'espai públic i la resposta a les queixes veïnals.

Ocupació de l'espai amb vehicles

- Les dificultats endèmiques d'aparcament a la Barriada Nova accentuen la sensació de saturació i congestió d'alguns carrers.
- Es reconeix que hi ha una sobresaturació de l'espai pels cotxes però es veu difícil i impopular treure places d'aparcament a la Barriada Nova per recuperar espai públic.

Inclusió ciutadana

Espais públics de relació

Equipaments comunitaris

Participació associativa

Mapa 2. Principals equipaments de Canovelles

Inclusió ciutadana

Espais públics de relació

Equipaments comunitaris

Participació associativa

Acció inclusiva i comunitària dels equipaments

Els equipaments públics de tipus sociocultural i esportiu fan una tasca molt important de vertebració de la vida comunitària.

Hi ha molt bona valoració de l'acció socioeducativa i d'inclusió que fan els equipaments de Canovelles. De manera especial, es destaca l'acció d'inclusió de:

- L'espai infantil El Racó, el Centre Obert Casa Nostra i La Kl@b.
- La Biblioteca
- Les activitats del SAE en equipaments esportius.
- El Local
- El CAP (prescripció social i salut comunitària).
- El centre cívic de Can Palots i Pau Casals
- El Casal de Cultura
- L'auditori – teatre de Can Palots

Ús i diversitat social en els equipaments

L'ús social dels equipaments reflecteix dinàmiques de segregació presents en la societat en general:

- Segregació social en funció de l'origen en les activitats juvenils organitzades des del Local.
- Abandó de la pràctica esportiva de les noies a partir de l'adolescència.
- Baixa participació de població d'origen estranger i gitana en els tallers dels centres cívics.
- Baixa participació dels homes en la programació de tallers dels centres cívics.

Els usuaris dels centres cívics tendeixen a adoptar un rol de consumidor de les activitats. Per evitar-ho el Centre Cívic Pau Casals ha creat dos òrgans de participació: Taula de persones participants i Comissió d'activitats.

Civisme i convivència en els equipaments

Els events esportius, especialment de futbol, son escenari d'actes d'incivisme a les grades per part del públic. S'ha creat una comissió específica per actuar contra aquesta realitat.

Alhora, les instal·lacions esportives, especialment la pista poliesportiva, són objecte de vandalisme. Part d'aquests actes vandàlics tenen a veure amb el tancament de les pistes i la seva regulació horària.

Recentment s'han generant vies d'interlocució amb els autors d'aquests actes vandàlics i s'està arribant a acords d'obertura de les pistes que estan millorant la situació de conflicte i malestar.

Inclusió ciutadana

Espais públics de relació

Pràctica d'activitats col·lectives

- Les activitats grupals on més participa la població són les de tipus festiu, seguides de les esportives i religioses. En quart i cinc terme trobem les activitats culturals i educatives. Les activitats polítiques i de voluntariat són les més minoritàries.
- La participació en activitats festives no té desigualtats socials accentuades.
- La pràctica esportiva en l'edat adulta decau en les persones grans, en les dones i en les persones amb pitjor situació econòmica.
- La pràctica religiosa és important, especialment en persones d'origen estranger, mitjana edat i novingudes. Els grups religiosos fan una funció d'acollida important.
- Les activitats de tipus cultural tenen un públic més minoritari. El seu públic té en comú un nivell d'estudis més elevat i una situació econòmica i d'habitatge més estable.

Equipaments comunitaris

Teixit associatiu

- A 2024, el teixit associatiu actiu de Canovelles es compon d'un total de 52 associacions.
- Canovelles es percep com un municipi ric en teixit associatiu. El teixit associatiu de Canovelles es concentra en l'àmbit esportiu i cultural, el qual vertebrava gran part de la vida comunitària.

Membres de les associacions

- Predomina un teixit associatiu impulsat per grups motors petits.
- Hi ha poques associacions liderades per població immigrant i les que hi ha tenen un nivell de consolidació baix.

Participació associativa

Associacionisme de la població

- Tot i que el grau de participació de la població en activitats col·lectives és prou rellevant, la vinculació directa amb associacions és molt minoritària: només un 12% de la població diu estar vinculat a alguna associació de Canovelles.
- El perfil social de les persones vinculades a alguna associació es caracteritza per tenir una residència assentada a Canovelles (més de 10 anys) i ser d'origen espanyol. També hi sobresurten les persones de més de 60 anys.
- Per contra, la vinculació associativa és molt inferior en població d'origen estranger, amb menys de 10 anys de residència a Canovelles i que viu de lloguer.

Inclusió ciutadana

Espais públics de relació

Equipaments comunitaris

Participació associativa

Pràctiques d'inclusió de les entitats

- ⚠️ Només una de cada cinc entitats afirma que en les seves activitats hi participen de manera habitual persones en risc d'exclusió social, sigui per raons econòmiques i d'origen o per discapacitat i raons de salut.
- ⚠️ El voluntariat és una pràctica minoritària entre la població de Canovelles. Es tracta d'un tipus d'activitat poc desenvolupada i amb dificultats d'organització.
- 🛡️ La celebració efemèrides i dies internacionals són una oportunitat per dinamitzar les relacions comunitàries, participatives i d'inclusió entre entitats i en col·laboració amb l'Ajuntament.

Col·laboració entre associacions

- ⚠️ La xarxa de col·laboració entre associacions és més aviat feble: quasi la meitat de les associacions no col·labora amb cap altra entitat o només amb unes poques (fins a 3).
- 🛡️ Les entitats amb més xarxa de col·laboracions són les culturals. Les entitats culturals disposen d'una Taula que els serveix de punt de trobada i coordinació per portar endavant activitats culturals i festives. Aquest tipus de taula no existeix per altres tipus d'associacions, com podrien ser les esportives.
- ⚠️ Per a la majoria d'associacions, col·laborar en major mesura amb altres entitats és un objectiu desitjable però no prioritari.

Col·laboració entre entitats i Ajuntament

- 🛡️ Les associacions perceben un grau alt de suport per part de l'Ajuntament, a nivell de subvencions, cessió d'espais, materials i difusió i visibilització de les seves activitats.
- 🛡️ Quasi la totalitat de les associacions afirma que la seva relació amb l'Ajuntament és bona o molt bona.
- 🛡️ Les associacions han destacat el suport que reben per fer els tràmits i permisos necessaris per portar endavant les seves activitats. Aquest suport és important, ja que els requisits burocràtics i tecnològics per fer activitats són una barrera que desincentiva algunes entitats.
- 📄 L'associacionisme s'està transformant i cada cop s'organitza de manera més espontània i per nous canals, allunyant-se del funcionament tradicional.
- ⚠️ No s'ha trobat encara un encaix dels grups informals en el sistema de col·laboració amb l'Ajuntament.

Governança: aspectes transversals

Acció comuntària de l'Ajuntament

L'acció comuntària de l'Ajuntament de Canovelles es concentra en l'àmbit educatiu i de la infància i adolescència. L'accent en la infància i l'educació és una aposta estratègica ben fonamentada i justificada per la realitat social de Canovelles.

Hi ha acord en què cal mantenir aquesta línia i reforçar-la amb plantilla estable.

També es veu necessari reforçar el treball comunitari en altres àmbits com: l'acollida, l'acompanyament a comunitats de veïns i l'habitatge assequible i estable.

Col·laboració entre regidories

Hi ha relacions de col·laboració habituals entre regidories en base a necessitats concretes, però no es disposa d'un espai estable de planificació conjunta en l'àmbit comunitari i on es donin a conèixer els diferents serveis i programes que es posen en marxa. A més, els serveis depenen en mesura creixent d'empreses externes.

Es veu convenient un espai on es posin en coneixement de tothom tots els serveis i s'integri al personal de les empreses en la transversalitat de l'Ajuntament.

Recursos per a l'acció inclusiva

El personal tècnic de l'Ajuntament considera que l'Ajuntament té una plantilla infradotada pel fet que hi ha places no cobertes i personal amb baixes de llarga durada.

Consideren que cal un pla de recursos humans que faci una previsió del personal tècnic necessari així com dels sistemes de substitució, per portar endavant les diferents polítiques i plans previstos en l'àmbit de la inclusió.

Propostes d'acció

Propostes d'acció

A continuació es presenten les principals propostes d'acció recollides per posar en marxa en pla d'acció comunitària inclusiva a Canovelles:

- Inclusió material
- Inclusió relacional
- Inclusió ciutadana
- Governança

Propostes d'acció

Inclusió material

Inclusió relacional

Inclusió ciutadana

Governança

Reforçar totes les mesures de política d'habitatge destinades a crear oferta assequible, estable i digna d'habitatge.

Crear un servei d'acompanyament a comunitats de veïns, especialment capacitat per acompanyar a comunitats complexes, per aconseguir millores de manteniment i convivència en les comunitats amb més degradació i rotació de residents.

Fer un nou POUM amb mirada social per solucionar dèficits urbanístics i d'habitatge estructurals.

Reforçar les mesures d'acollida de la població nouvinguda, creant un circuit integral d'informació, formació i vinculació comunitària.

Crear oportunitats de formació per al treball aptes per a persones que estan tramitant el permís de treball.

Mantenir els programes ocupacionals dirigits a persones receptores de rendes no contributives.

Propostes d'acció

Inclusió material

Inclusió relacional

Inclusió ciutadana

Governança

Mantenir el treball socioeducatiu amb famílies i infància, creant llocs estables d'educadors socials i en medi obert que es mantinguin com a referents en el temps.

Fomentar una major mescla d'orígens en les activitats comunitàries juvenils.

Vincular el treball comunitari en educació amb altres espais i agents comunitaris de convivència.

Reforçar la prescripció social en sanitat i serveis socials.

Reforçar mesures (no només econòmiques) per afavorir la continuïtat esportiva a l'adolescència.

Reforçar les campanyes de fires i promoció del comerç local implicant comerciants d'origen immigrant.

Definir una estratègia per abordar el problema del top manta al mercat.

Propostes d'acció

Inclusió material

Inclusió relacional

Inclusió ciutadana

Governança

Planificar una resposta coherent a les queixes veïnals pels sorolls i jocs a pilota que vetlli pel descans veïnal i el compliment de les ordenances sense minvar els recursos i la vida comunitària.

Habilitar espais de joc infantil i a pilota en l'espai públic.

Crear òrgans participatius amb usuaris dels equipaments, per afavorir un rol que vagi més enllà del consum d'activitats.

Continuar treballant el civisme a les activitats esportives.

Treballar l'obertura de les entitats a la diversitat cultural.

Propostes d'acció

Inclusió material

Inclusió relacional

Inclusió ciutadana

Governança

Crear un espai de planificació estable en l'Àrea de Serveis a les Persones, alhora que optimitzant espais de trobada.

Fer més intercultural la plantilla dels serveis i equipaments.

Fer un pla de recursos humans que faci una previsió del personal tècnic necessari així com dels sistemes de substitució, per portar endavant les diferents polítiques i plans previstos en l'àmbit de la inclusió.

Específicament, reforçar la plantilla de Policia Local amb tasques de suport a la comunitat.

Reforçar la interlocució amb els establiments comercials, no només des de la regidoria de Comerç sinó des d'altres àmbits, identificant possibles ponts de col·laboració en activitats d'inclusió.

